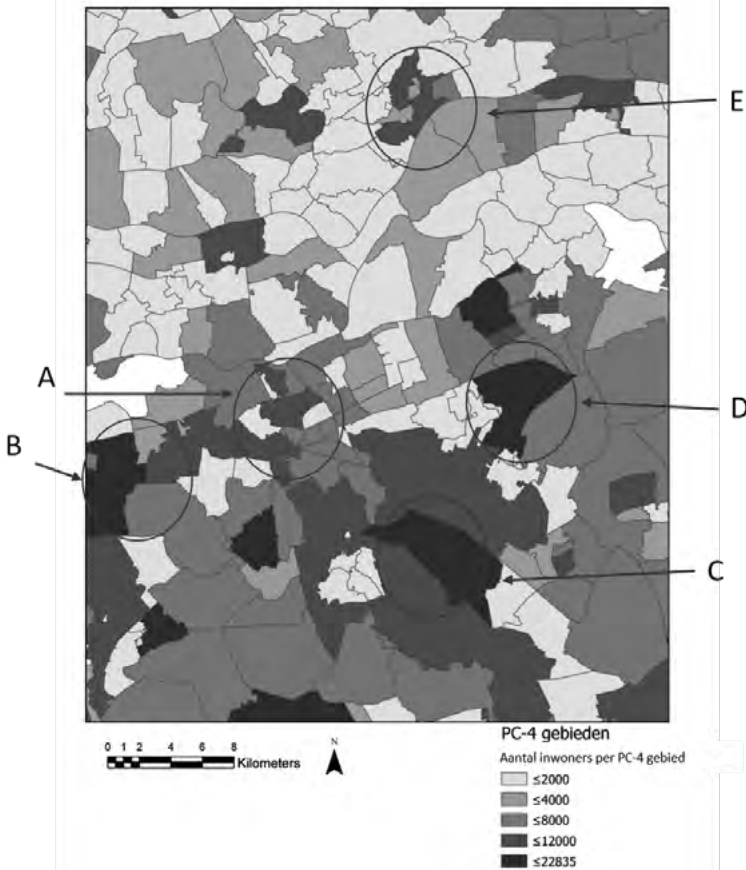

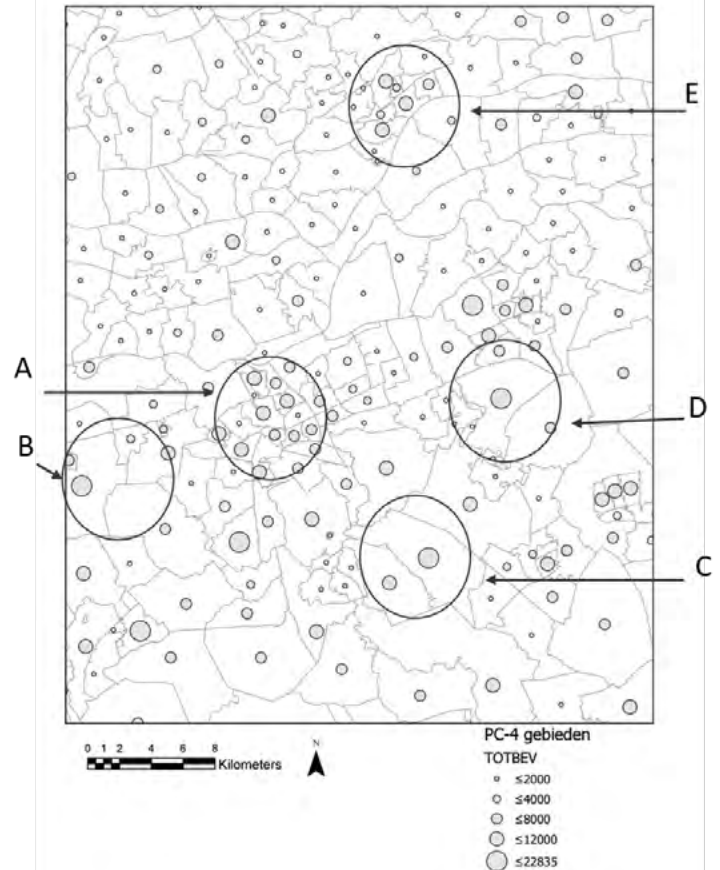
Het effect van de keuzes van de Cartograaf

Vaak denk je er niet bij na welke keuzes gemaakt zijn door de maker van de kaart die je bekijkt. Toch zijn deze keuzes van vitaal belang voor de boodschap die de kaart overbrengt. De cartograaf probeert zijn of haar verhaal te vertellen door de juiste keuzes te maken. Een kernthema hierin is voor welke visualisatie gekozen wordt. Hieronder zijn twee identieke kaarten opgenomen die slechts verschillen in de keuze voor de gebruikte symbologie. In de linker zijn grijswaarden gebruikt, in de rechter symbolen van verschillende grootte. Wij vroegen 79 studenten 'Introductie GIS/Cartografie' van de Universiteit Utrecht om voor beide kaarten in te schatten waar de meeste mensen zouden wonen. Zie hieronder het resultaat:

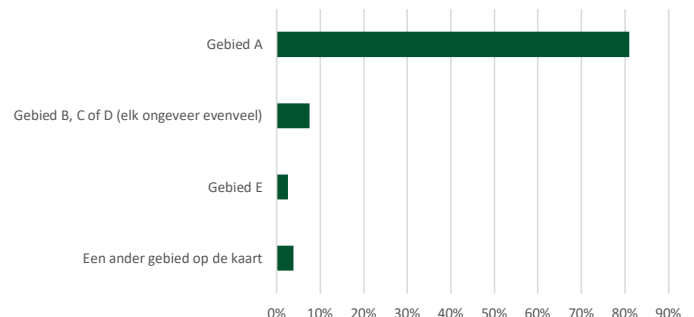
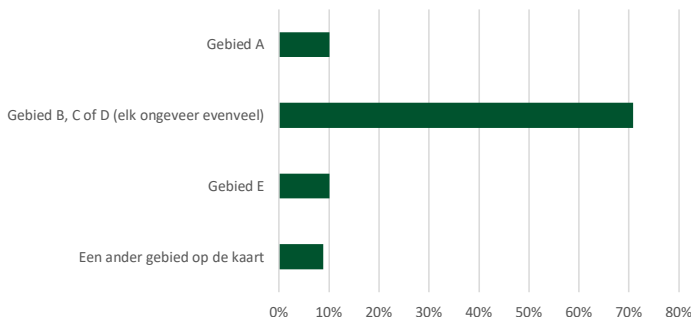
Bevolking per 4-cijferig postcodegebied in een deel van Nederland, 2005

Bevolking per 4-cijferig postcodegebied in een deel van Nederland, 2005

In welk gebied op deze kaart, ten grote van de cirkel en de daar aansluitende PC-4 gebieden wonen de meeste mensen?

Bij het gebruik van grijswaarden (linker kaart) schat 90% van de studenten de verdeling van bewoners over het gebied verkeerd in. In de rechter kaart schat ruim 80% de verdeling goed in. Cartografen hanteren de vuistregel dat absolute waarden alleen goed kunnen worden ingeschat, wanneer deze in symbolen worden getoond. Bij het gebruik van grijswaarden trekken grote, donkergekleurde vlakken teveel aandacht, wat de boodschap van de kaart vertroebelt. Relatieve waarden, zoals bevolkingsdichtheid, moeten juist wel in grijswaarden getoond worden. De cartografische vuistregels helpen zo om de juiste boodschap over te brengen aan de lezer van de kaart.